

מסורת הש"ס

לירדו נמי לא דמי. שלח לעשות ישראל אגודות ונראה כמי תורות לדרוך לא דמי לולב שנת: כגנולין. מולכין לבית הכנסת וכו'...

לירדו נמי לא דמי. שלח לעשות ישראל אגודות ונראה כמי תורות לדרוך לא דמי לולב שנת: כגנולין. מולכין לבית הכנסת וכו'...

לולב וערבה פרק רביעי סוכה

מר.

אמרי לרדהו נמי לא דמי. ל"ק מיני משופר כדפרישנא לעיל: בהנים בע"י מוסיפין. ה"ה דהוה מני למימר ופרועי ראש דמריהו אקרי או ללו משום ערבה כמתן פ"ק דכלים (מ"ט) בין האולם ולמזבח מקודש הימנו שאין צעלי מומין ופרועי ראש נכנסים לשם:

אמרי לרדהו נמי לא דמי. ל"ק מיני משופר כדפרישנא לעיל: בהנים בע"י מוסיפין. ה"ה דהוה מני למימר ופרועי ראש דמריהו אקרי או ללו משום ערבה כמתן פ"ק דכלים (מ"ט) בין האולם ולמזבח מקודש הימנו שאין צעלי מומין ופרועי ראש נכנסים לשם: אמר ליה ר' יוחנן בי אמרה. סלקא דעתיה דה"ק מי אמרה שהיא מונה לדורימא ואמיה דמיא מעלות דרנן ללמא רנן היא דלח דמיין מעלות דרנן משום מקנתא דרנן ולכן פריך הא איהו אמרה ומשי מי אמרה שהיא צנועיה דלמא צוקופה ויפין דלא מקיפין את המזבח ולא צעי אלף זקופה בעלמא אחד זוקף ע"י טול א"י צעלי מומין אפשר להו לזוקף בשאר רוחות ולא יכנסו בין האולם ולמזבח ואפי' מינמי לומר צנועיה כדאסקינן לעיל דאימתב מ"ד צוקופה מי אמרה צעלי מומין דלמא אין הלכה למשה מסיני אלף בתמימין הראוין לעבודה כמו שאין להלכה למשה מסיני צורים אלף צנועיה כדנחא מודיה מדלח אמרה וריס נכנסין ולפי שיעורו דפרי' דמעלה דרנן היא קשה לאנא שאל דילין (לעיל דף נה) ערבה זו מונחא מדמתב ערבי אמא צנועיה דלמא אפי' צישראל כמו ערבה דלולב וי"ל דשמח הקפת מונח צנועיה ושאר ישראל צעורה בלח הקפה: והא א"ר יוחנן ר"בון אמרי ר"הון דרז כהנא ממלמדי דרז היה ומצבל נח לא"י לפי ר' יוחנן מחמת מדרין כדאמרינן פרק בתרא ד"ק (דף קי. וסג:) והוארן לו ר' יוחנן למה ספיקות וא"ר יוחנן לנבי א"י סבור הייתי שהחורה שלכם שלא גלימם מארלכם לא היה לכם טירוף הדעת אבל רחמי שהיא של בני צבל שאע"פ שגלו עמדה על צמתת החרס והמסגר שגלו עמי וכיני דכתיב הכל גבורים עושי מלחמה ומיני צנדר עולם וכי מה צנועיה עושים בני חרס הגמולים בשלשלות של צנדר אלף שהיו גבורים במלחמה של מורא אלמא לר' יוחנן לא נשתחה תורה בגלות צבל כן פי' בקוטרס והקפה רבינו מס אלטו מי לא ששכח פ' ה' צנועיה (שם קד. וסג) גבי מנלף"פ שכחוס וחרו ויסקוס ונ"ל פריך הכי ועוד אלטו משום דהס בני תורה א"ל ששכחו תורת ערבה ורבינו מנלל גיבס דלכון אמר דלהון היא ומפרש רבינו מס שהיה ר' יוחנן אומר לתלמידיו שהיו לפניו מצבל אחד משלכם אומר דהוה נשתחה תורה בגלות צבל: רב כהנא שעלה מצבל דלהון היא משלכם היא ערבה כלומר שהיא מנהג נביאים שהיו רגילין לדבר לתלמידים שצנבל וכן פ"מ שצנבל לתלמידים שח"י כדאשכחן לקמן (דף מה.) רב חייה בר רב (אשי) שזהו מצבל דלמר פוחת בה ארבעה דמיירי לבני א"י ור' יוחנן שפי' דרבי יוחנן דאמר יסוד ודלהון היא משמע דמנהג הנביאים ולא יסוד והשחא נמי ניחא פרק המגדל (בבב) גבי כנסי שטר חוב זה ר' יוחנן אמר אפי' תימא רבי דילכון אמרי שאני הלא הוילי וקאלחו ליפסלו צו ופי' שס בקוטרס דר' חייה ונבני עלו מצבל כדאמרינן לעיל בסוף פ"ק (דף כז.) וחוקיה צנו של ר' חייה היה ואל"ר ר' יוחנן אחד משלכם דהוה רב כהנא שעלה מצבל כמותו אומר דלמיה אפי' כר' וקשה והלא חוקיה רבו של ר' יוחנן היה כדמוחמ פרק אלו קטרים (שם דף ק"ג:) וכשעלה רב כהנא היה ר' יוחנן ראש ישיבה כדמוחמ צנורול בתרא (ב"ק דף קפ.) וחוקן גדול היה דמסרמו ליה צנועיה וסתמא לא היה ר' יוחנן ראש ישיבה כל ימי חוקיה רבו ואע"ג דאשכחן בהקומץ רבה (מנחות דף כג:) וסג) דכשעלה רב כהנא אשכחינהו לבני ר' חייה דיתבי וקאמרי עשרון שחלקו והנימו צניקא ונגע טעול יוס בלחמ מהן מבו שמא פעמיים עלה אחת צימי חוקיה וחסת צימי ר' יוחנן כששאל ממנו ר' יוחנן כל ספקי דר"ל וליפרוש ר"מ ניחא דלתלמידיו שמצבל היה אומר ר' יוחנן דלכון אמרי אפי' תימא ר' ודכוחיה אשכחן פ' אין מעמידין בירושל' דא"ל ר' יוחנן לר' חייה בר אבא הלן תלת מילין סלקון מן בניסין: כאן

עין משפט

נר מצוה. רב א"י פ"י מה"ל טולג הלכה ח' פ"מ ספ"ן מד עוש"ט ח"ט פ"י מרמח ספ"ק ז.

רבינו חננאל

מרתה כל העם מולכין את לולביון לכנסת ומשנה אחות כל העם לרה הבית, ואוקימנא להו הא דתני ברב היתב בוכן שביית המקדש [קיים] והא רתנן בכנסת בוכן הוה. והתיבא לא תריירו בוכן בית המקדש, והא רתנן ברב היתב מקדש, והא רתנן בכנסת בבוילין ואלתי ירושלים, פי כשאר מרינו, והתיירו כשהמקדש קיים, ועל זה הפסל על שמעתי וזו כבלתי. כי אלו שראו שלח יום שביעי של ערבה בשבת, בזמן שלא נתקבעו השנים כחוקין כגון יסוד השמר, ירושלמי ר' סיפון מספר לאלילי דמחשבין יתבן דעתתו כי הכי דלא תעברין לא תקיעתא ולא ערבתא בשבת, און תרחיקן, עברון תקיעתא בשבת ולא עברון ערבה בשבת. אמר ליה אבי לרבא מאי שנא לולב וערבה ליה זכר למקדש ומאי שנא ערבה דלא עברין לולב דאית ליה עיקר הן התורה [בגבולין] עברין לה זכר למקדש, ערבה דליה לה עיקר הן התורה] בני ערבה בגבולין, לא עברין לה זכר למקדש, אמר ר' לוי כהנים בעלי מומין נכנסין בין האולם ולמזבח, כשקופין את המזבח, כדי לצאת בערבה. אמר ליה ר' יוחנן מי אמר כנועיה דלמא צוקופה. פי' זה שהיו מקיפין בשעה עפים בלובל היה ולא ערבה, כאשר אמר ר' אליעזר בראש השנה, מי אמרה בעלי מומין דלמא בתמימין, פי' שכיין שמצוהו צוקופה לא יתכן בהנים בעלי מומין לזוקפה על המזבח, שמתראה כמילי הן שפרים לבני המזבח, [פירוש] חסיפין, לזוקפה, כלומר הכהנים הותימם הן זוקפין אותה על המזבח. אמר ר' יוחנן עשר נטיעות ערב ויטורף המים הלכה למשה מסיני, ירושלמי ערבה [הלכה למשה מסיני] ולא כאבא שאול דאמר ערבה הן התורה. ניסוך המים שכתבתי [הלכה למשה מסיני ולא] כר' עקיבא דאמר [בש"ן] ונכנייהו בכשי ונסכיהו בשביעי כשפטס, פי' י"ד מים, מים, סכאן לניסוך המים הן התורה. איתמר ר' יוחנן אבר ערבה יסוד נביאים היא, כלומר דנביאים הוו אותה [ג"א] אוחסן לעשות כן, ר' יהושע בן לוי אמר מנהג נביאים היא, כלומר הוראה בלא חיקון. [ג"א:] בלא הוראה ובלא חיקון, ואקשינן איהו הוא אמר ר' יוחנן הלכה למשה מסיני, פי' ויכין הלכה למשה מסיני, אמאי צריכה הוראה נביאים ויחזיקו, והלא מתקנת ועומדת היא, ופריך הוה נמי מידו שכחוה וחרו הנביאים והורו להן ההלכה וסרוה כלומר

לחן, ונקיטתה יסוד נביאים, נתברר כי דב"ר ר' יוחנן שאמר יסוד נביאים היא, כלומר שיהיה נביאים כי היא הלכה למשה מסיני קאמר, איהו והאמר ר' יוחנן לחוקיה כנו של ר' חייה שראו בבבלי, דלכון ח' אמרינן, כלומר רב כהנא חתכם שלכם שהוא כבלי אבר, דילהון היא, פי' חתכם שלכם אמר לי כי ערבה מדרבנן היא ואינה לא יסוד נביאים ולא הלכה, וישעניק לא קשיא

6) ז"ל דילון אמר ויכ' הוסי' לרמ"א כאן ויהי וסג' כרטי נצטרך דילון אלה.

לחן, ונקיטתה יסוד נביאים, נתברר כי דב"ר ר' יוחנן שאמר יסוד נביאים היא, כלומר שיהיה נביאים כי היא הלכה למשה מסיני קאמר, איהו והאמר ר' יוחנן לחוקיה כנו של ר' חייה שראו בבבלי, דלכון ח' אמרינן, כלומר רב כהנא חתכם שלכם שהוא כבלי אבר, דילהון היא, פי' חתכם שלכם אמר לי כי ערבה מדרבנן היא ואינה לא יסוד נביאים ולא הלכה, וישעניק לא קשיא

Tel. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com